

Notat

Status for Borgerrådgiverens ressourcesituation

Status for sagsbehandlingen pr. 30. juni 2022

Borgersager

Borgerrådgiveren oplever en betydelig stigning i antallet af henvendelser fra borgere.

I 1. halvår 2022 modtog Borgerrådgiveren således en stigning i antal henvendelser på 44 % sammenlignet med det forudgående halve år (fra 292 i 2. halvår 2021 til 422 i 1. halvår 2022).

Sammenlignet med samme periode i 2021 var stigningen på 52 % (fra 276 i 1. halvår 2021 til 422 i 1. halvår 2022).

Sagstilstrømningen har resulteret i en mindre stigning i sagsbehandlingstiden på 3,5 dage (1. halvår af 2022 sammenlignet med 2021). Sagsbehandlingstiden var i 1. halvår af 2022 16 dage.

Sagspresset kan således håndteres inden for Borgerrådgiverens ramme og de midler, som Borgerrådgiveren har modtaget fra ansøgningspulje til borgerrådgivning til og med 2025, men det efterlader ikke ekstra kapacitet til håndtering af whistleblowersager, jf. nedenfor.

Egen drift-sager (generelle undersøgelser og inspektioner)

Borgerrådgiveren havde pr. 1. august 2022 13 uafsluttede sager på sin egen drift-plan. Ni af sagerne var endnu ikke iværksat, mens fire var under behandling.

Der gælder ingen frister for egen drift-sagernes afslutning, men sagerne optræder på planen, fordi Borgerrådgiveren efter drøftelse med Borgerrådgiverudvalget har fundet dem nyttige og relevante. Dertil kommer, at de forbedringer af kommunens borgerbetjening og sagsbehandling, som undersøgelserne ofte fører til, først kan realiseres, når sagerne er afsluttet. Det er derfor utilfredsstillende, at antallet af uafsluttede sager er så stort som tilfældet er.

29. juli 2022

Sagsnummer

2022-0205355

Dokumentnummer

2022-0205355-3

Fremdriften i afviklingen af egen drift-sagerne skyldes prioriteringen af konkrete borgersager i 2022, ressourcesituationen i whistleblowerordningen og kan til dels føres tilbage til et ekstraordinært fravær på grund af sygdom i 2021.

Der ikke udsigt til en væsentlig fremskyndelse af afvikling med den samlede aktuelle ressourcesituation.

Whistleblowersager

Borgerråd giverudvalget tog på sit møde den 19. november 2021 til efterretning, at ændringerne i kommunens whistleblowerordning samlet set giver en betydelig stigning i ressourcebehovet hos Borgerrådgiveren.

Udvalget godkendte samtidig, at Borgerrådgiveren prioriterer borgerråd giveropgaver højere end whistleblowersager.

Borgerråd giverudvalgets beslutning og indstillingen med Borgerråd giverens orientering kan ses på udvalgets sag via følgende link: [Prioritering af hhv. borgerråd giveropgaver og whistleblowersager i 2022.](#)

Den lovmæssige frist for behandlinger af whistleblowersager er tre måneder (eller seks måneder i behørigt begrundede tilfælde).

Den 30. april 2022 havde Borgerrådgiveren 41 uafsluttede whistleblowersager. Disse sager havde en gennemsnitlig alder på 53,6 dage.

Pr. 30. juni 2022 havde Borgerrådgiveren 47 uafsluttede sager, som havde en gennemsnitlig alder på 86,5 dage.

Sagsbehandlingstiden for afsluttede sager var gennemsnitligt 40,1 dage pr. 30. juni 2022. Stort set alle de sager, som var afsluttet på dette tidspunkt, faldt uden for ordningen og kunne derfor afsluttes uden at iværksætte undersøgelser.

Mulige konsekvenser af den aktuelle sagsbehandlingstid

Den aktuelle sagsbehandlingstid udsætter i nogle tilfælde tidspunktet for afdækning af de forhold, der indberettes om, herunder vedrørende alvorlige emner som (fra indberetninger 1. halvår 2022):

- krænkelser og chikane af borgere eller ansatte og utilstrækkelig ledelsesmæssig opfølgning herpå
- manglende sikkerhed på bosteder
- misbrug af midler og anden økonomisk svig
- manglende overholdelse af lovkrav og frister relateret til borgere

- manipulation med bruger- og trivselsundersøgelser
- potentielt strafbare forhold i relation til borgere og ansatte
- svigt i forbindelse med medicinering
- brandsikkerhed for beboere og ansatte

En afledt konsekvens heraf kan desuden være, at indberettere går videre til Den Nationale Whistleblowerordning under Datatilsynet eller til offentligheden. Indberettere, som først har foretaget indberetning til kommunens ordning og Den Nationale Whistleblowerordning, uden at disse har truffet passende tiltag inden for den fastsatte frist, kan således offentliggøre i øvrigt tavshedsbelagte oplysninger under lovens beskyttelse.

Prioriteringen af ressourcer indebærer derfor risiko for, at et antal whistleblower-sager indberettes til den nationale whistleblowerordning og i særlige tilfælde offentliggøres. Dette kan have alvorlige skadevirkninger for ansatte, ledere, borgmestre og kommunens renommé.

Vurdering af antallet af sager fremadrettet

I juni 2021 vurderede Borgerrådgiveren, at antallet af sager, der ville falde ind under den nye ordning, ville stige til ca. 100 sager årligt.

I første halvår af 2022 modtog whistleblowerordningen 67 unikke indberetninger. 46 sager faldt inden for ordningen, mens 21 faldt udenfor. Såfremt sagstilgangen fortsætter uændret, vil ordningen i 2022 altså modtage 92 indberetninger, som falder inden for ordningen og 42, som falder uden for.

Der var den 4. februar 2022 var enighed i udvalget om, at den nye whistleblowerordning skal synliggøres og, at det er vigtigt at nå ud til alle medarbejdere i kommunen. Synliggørelsesindsatsen, som må forventes at føre til flere indberetninger, er endnu ikke iværksat.

Det er bl.a. derfor Borgerrådgiveren forventning, at antallet af sager vil stige yderligere på sigt.

Budget og personaleforhold

Borgerrådgiveren havde før budgetforhandlingerne for 2022 en bevilling på 1,2 mio. kr., som udløber i 2023 til whistleblowerordningen.

Borgerrådgiverens vurdering ved budgetforhandlingerne for budget 2022 var, at Borgerrådgiveren havde brug for en yderligere bevilling på ca. 3. mio. kr. til whistleblowerordningen.

Estimatet var baseret på den nævnte forventning om at modtage 100 sager inden for ordningen pr. år samt på en vurdering af tidsforbruget baseret på erfaringerne fra den gamle whistleblowerordning.

I forbindelse med budget 2022 fik whistleblowerordningen tilført 0,7 mio. kr. i 2022 og 0,260 mio. kr. i årene herefter (svarende til DUT-midlerne).

I forbindelse med overførselssagen godkendtes Borgerrådgiverens investeringsforslag OFS 2021-2022 "BC12 Forbedret og mere effektivt lejemaal til Borgerrådgiveren". Forslaget indebærer en varig huslejebesparelse på 652 t.kr. som efter fradrag af effektiviseringskravet for 2023 vil kunne anvendes til delvis finansiering af whistleblowerordningen.

Budgetønsket til overførselsforhandlingerne var som følge heraf reduceret til 758 t.kr. i 2022 og 2.192 i de følgende år. Ved forhandlingerne blev alene udmøntet midler til 2022 (758 t.kr.).

Budgetrammen til whistleblowerordningen kan herefter opgøres således:

Bevilling (mio.kr.)	2022	2023	2024	2025
Bevilling gammel ordning	1,2	1,2	0	0
DUT-midler	0,7	0,26	0,26	0,26
Overførselssagen 2022	0,8	0	0	0
Bevilling	2,7	1,46	0,26	0,26

Der er således tilført i alt 1,5 mio. kr. ekstra til whistleblowerordningen i 2022 og 0,26 mio. kr. 2023 - 2025.

Borgerrådgiveren har imidlertid ikke fuldt ud kunnet udnytte de tilførte midler på grund af det aktuelle jobmarked og på grund af usikkerheden om ordningens fremadrettede finansiering, idet Borgerrådgiveren ikke kan tilbyde fastansættelser i en situation, hvor bevillinger kortvarige.

Borgerrådgiveren har således haft to ansættelsesrunder og har flere gange oplevet, at ansøgere, som var tilbudt ansættelse, har takket nej med henvisning til ansættelsens midlertidige karakter.

Ud af Borgerrådgiverens otte jurister er tre midlertidigt ansatte pr. 1. august 2022.

Budgetbehov

Borgerrådgiveren er anmodet af Økonomiforvaltningen om at udarbejde et budgetnotat til brug for budgetforhandlingerne for 2023.

I notatet vil Borgerrådgiveren tage afsæt i de faktiske erfaringer med den nye whistleblowerordning, herunder tidsforbruget og sagstilstrømningen. Borgerrådgiveren vil også inddrage tidsforbruget til aktindsigtsanmodninger, som har vist sig at være væsentligt.

Af aftaleteksten til overførselssagen 2022 fremgår:

“Parterne er enige om, at Økonomiforvaltningen i dialog med Borgerrådgiveren frem mod budgetforhandlingerne for 2023 afklarer det fremtidige finansieringsbehov i whistleblowerordningen, herunder også en afdækning af hvordan whistleblowerordningen varetages i andre større kommuner.”

Borgerrådgiveren forventer, at Økonomiforvaltningen vil indlede en nærmere dialog herom. I den forbindelse vil Borgerrådgiveren også pege på, at Den Nationale Whistleblowerordning under Datatilsynet synes at være et relevant sammenligningsgrundlag.

Den Nationale Whistleblowerordning under Datatilsynet modtog i 1. halvår 2022 45 indberetninger, hvoraf mindst 26 faldt uden for ordningen. Den Nationale Whistleblowerordning overlader - i modsætning til Borgerrådgiveren - selve undersøgelserne til overordnede, lovfæstede tilsynsmyndigheder. Ordningen modtager en årlig bevilling på 2,9 mio. kr.